

Gedichte Poems

2022

Tatev Chakhian

HAUSACHER
LESE
LENZ

Tatev Chakhian

wurde 1992 in Eriwan (Armenien) geboren und ist eine in Polen lebende armenische Dichterin, Übersetzerin und bildende Künstlerin. 2016 erschien ihr erster Gedichtband mit dem Titel *unIDential*. 2018 war das Buch für den *European Poet of Freedom* und für die 5. Ausgabe des Literaturpreises der Stadt Danzig nominiert und ist auf Polnisch publiziert worden. Ausgewählte Gedichte von ihr liegen in über zwanzig Sprachen vor und fanden weltweite Resonanz. Die Dichterin vermittelt außerdem armenischen Leser*innen polnische und iranische zeitgenössische Poesie und ist Mitherausgeberin der Literaturzeitschrift *Arteria* in Armenien. Ihre künstlerischen Aktivitäten wären auch als *Mixed-Media-Kunst* zu bezeichnen. Bei vielen ihrer Projekte arbeitet sie mit bildenden Künstlern und Musikern zusammen.

Tatev Chakhian hat an der Fakultät für Kulturanthropologie der Staatlichen Universität Eriwan studiert und anschließend einen Abschluss in Internationalen Beziehungen und Grenzstudien an der Adam-Mickiewicz-Universität erworben.

www.tatevchakhian.com

Tatev Chakhian is a Poland-based Armenian poet, translator and visual artist, born in 1992 in Yerevan. In 2016 she published her first volume of poetry titled *unIDential*. In 2018 the book was nominated for the European Poet of Freedom – the 5th edition of the Literary Award of the City of Gdansk and was published in Polish. Selections of her poetry have been translated into over twenty languages, have been published and performed worldwide. The poet translates and promotes Polish and Iranian contemporary poetry among Armenian readers, she is a co-editor of *Arteria*, a literary magazine in Armenia. Her artistic activities are embodied in the form of mixed-media art, she collaborates with visual artists and musicians.

Tatev Chakhian had graduated from the faculty of Cultural Anthropology at Yerevan State University, then got a degree in International Relations and Border Studies at Adam Mickiewicz University.

www.tatevchakhian.com

MIGRANT POINT

Europe —

To understand each other better
I've learnt a couple of your languages,
but you haven't even tried to pronounce my surname correctly.

On our first date

I guffawed — as my people used to do,
then howled of pain — as I used to,
but you warned
that here after 10 PM any sound is considered to be noise.

Europe —

You've surprised me as I did myself
by becoming much paler and blonder than you,
by feeling in my waters screaming at your protests
against those not chosen by me.

In the nights of your blue-eyed, blue-blooded, red-passport men
I've seen your dream,
but your mornings have never belonged to me, Europe.
You've made love with me but never asked for my hand.

Europe —

You've expected the tales of thousand and one nights,
but I couldn't recall any
from my childhood darkness
full of shelling and screams of war...

All the children inside me have grown up...
All the soldiers inside me are tired...
All the wanderers inside are wholly lost...
I've come to sit on your laps and to be nothinglike,
to calm down for a while...

Europe —

My heart is heavier than this 56 kilos you see,
but if you don't care of my heart,
then also connive my body.

MIGRANT POINT

Եվրոպա —

Որպեսզի իրար ճիշտ հասկանանք՝
ես սովորեցի մի քանիսը քո լեզուներից,
իսկ դու անգամ չջանացիր ճիշտ արտասանել ազգանունս:

Մեր առաջին հանդիպմանը
երջանկությունից կրկնացի բարձրաձայն (իմ երկրի մարդկանց պես),
հետո գոռացի ցավից (սովորույթի ուժով),
իսկ դու զգուշացրիր, որ այստեղ 22: 00-ից
ցանկացած ձայն աղմուկ է համարվում:

Եվրոպա —

դու զարմացրիր ինձ, ու ես ինձ զարմացրի՝
թե ոնց դարձա քեզնից էլ սպիտակ ու շիկահեր,
թե ինչ հաճույքով ձայնակցեցի ցույցերիդ՝
ընդդեմ նրանց, ում չէի ընտրել...

Կապույտ աչքերով, կապույտ արյունով, կարմիր անձնագրով
տղաներիդ գիշերներում ես քո երազը տեսա,
բայց առավոտներդ երբեք իմը չեղան, Եվրոպա...
Դու սիրեցիր ինձ, բայց կնության չառար...

Եվրոպա —

Դու ինձնից հազար ու մի գիշերվա հեքիաթներ ուզեցիր,
բայց հեքիաթային ոչինչ չեկալ մտքիս
պայթյուններով ու պատերազմի ճիշերով լի
իմ մանկությունից:

Իմ ներսի բոլոր երեխեքը մեծացել են...

Իմ ներսի բոլոր գինվորները հոգնել են, Եվրոպա...

Իմ ներսի թափառականները կորել են անդարձ...

Եկել եմ գիրկդ, որ մի պահ ոչմիայնս լինեմ, որ խաղաղվեմ...

Եվրոպա, սիրտս այս երևացող 56 կիլոյից էլ ավելի ծանր է,
բայց թե սիրտդ սրտիս համար չի ցավում,
ուրեմն մարմինս էլ չտեսնելու դիր:

unIDential

My cousin read my birthplace — “Czechoslovakia”
and mockingly cackled,
“There is no such country, you were born nowhere, you don’t exist.”
I swallowed my tongue,
I went blue as an infant too tightly swaddled
abandoned on history’s doorstep.
Now, in this place there is a beautiful park
where people like me walk their dogs,
people who are not recognized by history as by a surrogate mother.

ԱՆԱՆՁՆԱ(ԳՐԱ)ՅԻՆ

Չարմիկս կարդաց ծննդավայրս՝ «Չեխոսլովակիա»
ու կարգին հռչեաց.
«Սենց երկիր չկա, դու ոչ մի տեղ ես ծնվել, դու չկաս»:
Լեզուս կուլ գնաց,
կապտեցի ամուր կապված բարուրի պես,
որ թողել են պատմության պատահական աղբանոցում
ու գնացել: Հիմա նույն տեղում բարեկարգ այգի կա,
ուր շների հետ զբոսնում են ինձ նմանները,
ում պատմությունը, փոխնակ մոր պես, չի ճանաչում:

2016

I had no passport that winter.
Means, I existed neither for the tax authorities,
nor the police,
nor the local official bodies,
just like any other body, except for the one
whose heart I still lived in.
That winter that body
was rushed to hospital
with a heart attack.

That winter my name was inflected in a thousand unfamiliar ways -
Tatie, Tatyana, Tanya, Tinah ...
I silently succumbed to it all,
like one who accepts the height and weight of a stranger
at the first meeting.

I hit the gym that winter not to lose the last connection with the one,
who articulates words through my mouth ...
And when I asked my trainer, "Where do my lost kilos go?"
he begged me to spare a simple guy like him from tough questions
and joked to the best of his ability, "Aren't you happy just to disappear?"

2016

Այդ ձմեռ ես չունեի անձնագիր:
Ասել է թե՛ գոյություն չունեի
հարկայինի համար,
ոստիկանության,
տեղական ինքնակառավարման մարմինների,
ու մյուս բոլոր մարմինների, բացի մեկից, որի սրտում
դեռ ապրում էի:
Այդ ձմեռ նրան սրտի կաթվածով
հիվանդանոց տեղափոխեցին:

Այդ ձմեռ անունս հղովվեց հազար օտարալեզու բերանում՝
Տաթի, Տատյանա, Տանյա, Թինա...
Բոլոր այլընտրանքներին համաձայնեցի լուռ՝
ինչպես անձանորթի հասակին ու քաշին ես համաձայնում
առաջին հանդիպմանը:

Այդ ձմեռ ես սկսեցի մարզվել, որ չկորցնեմ վերջին կապս նրա հետ,
ով բառեր է ասում իմ բերանով...
Իսկ երբ մարզչին հարցրի. «Ո՞ւր են գնում կորցրածս կիլոները»,
խնդրեց իր պես պարզ տղուն նման բարդ հարցեր չտալ ու,
իր խելքով, կատակեց. «Ուրախ չե՞ս, որ վերանում ես»:

VILLAGES ON THE ROAD

Just pass them by.

Don't ask questions to people sitting by the walls,

don't stare at female wrinkles,

don't wait for the men's homecoming,

don't bend over the cradles,

keep your eyes dry of tears,

don't wave goodbye,

don't smile.

Without taking photos,

without writing poems about them

go back to your tourist bus,

press your forehead against a cold window

fooling yourself that you have seen nothing,

that you will never remember and indeed – don't remember!

Never!

Never ever remember!

ՃԱՄՓԻ ԳՅՈՒՂԵՐ

Պարզապես հեռացիր այստեղից:

Հարցեր մի տուր պատի տակ նստածին,

կանանց կնճիռներն ուշադիր մի զննիր,

տղամարդկանց տունդարձին մի սպասիր,

մի կռացիր ու սիրիր նորածնին,

չթրջվեն աչքերդ,

վերջում ձեռքով չանես, չժպտաս:

Առանց ֆոտոների,

բանաստեղծություն չգրած նրանց մասին՝

վերադարձիր տուրիստական ավտոբուսդ,

ճակատդ լուռ սեղմիր սառը պատուհանին,

իբր չես տեսել,

իբր չես հիշի

ու իսկապես մի հիշիր:

Երբեք:

Երբեք մի հիշիր:

MOTHERLAND: NO-SEA

In a muddy lake surrounded by mountains
I live with some two, three million familiar fish.
Old men who heard of the sea are long dead.
Rocks are motionless; we have adjusted.
We are bored in the morning,
we are bored in the afternoon,
until a guest comes and drops a stone.
Excitement leaves us breathless,
we slap about,
we spring up and fall down grasping the air,
we start dancing, braided, twisted, bonded, spiral, cylindrical, oval.
And we are bored in the evening,
we are bored at night...

A day comes, we wait for a guest.

ՀԱՅՐԵՆԻՔ. ԱՆԾՈՎ

Լեռներով շրջապատված նահնուս լճում
ապրում ենք ես ու երկու-երեք միլիոն ծանոթ ձուկ:
Ծովի մասին լսած բիձեքը վաղուց մեռել են:
Ժայռերը չեն շարժվում. հարմարվել ենք:
Ու մենք ձանձրանում ենք առավոտյան,
ու մենք ձանձրանում ենք կեսօրին,
մինչև գալիս է հյուրն ու մի տափակ քար գցում ջուրը:
Մենք՝ հուզմունքից չնչակտուր, թալրտում ենք,
ցատկոտում վեր-վար, բերանքսիվայր
լողում՝ շուրջպար բռնած, ոլոր-բոլոր-մոլոր,
պարուրած, զլանած, ձված:
Ու մենք ձանձրանում ենք երեկոյան,
ու ձանձրանում ենք գիշերը...

Բացվում է օրը, սպասում ենք հյուրին:

A GUIDE FOR A BIDDING RUNNER

We get out of luxury cars and run to the trees
strengthening the muscles on our feet which
(I wonder, why)
does not help us stand on the ground any firmer.

Our hips are thicker than tree trunks, the wind streams our hair,
and yet, birds do not nest there. Likewise,
they escape the cages and rush to the trees.

Thrice a week, for an hour and a half,
yet, the birds – more often,
we think,
without looking behind –
someone needs to watch the escape,
someone needs to be strong enough,
someone needs to remain standing.

ՍԿՍՆԱԿ ՎԱՉՈՐԴԻ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

Մենք դուրս ենք գալիս շքեղ մեքենաներից
ու վազում դեպի ծառերը՝
ամրացնելով մկանները ոտքներիս,
որի շնորհիվ (չգիտես ինչու) ավելի ամուր չենք կանգնում հողին:

Մեր ազդրերը ծառաբնից էլ հաստ են,
քամին տարուբերում է մեր մազերը,
բայցևայնպես, թռչուններն այնտեղ չեն բնավորվում:

Նրանք էլ փախչում են վանդակներից ու նետվում դեպի ծառերը:
Մենք շաբաթական երեք անգամ՝ մեկ ու կես ժամ,
թռչուններն ավելի հաճախ,
հետ չնայելով մտածում ենք, որ
մեկը պիտի հսկի փախուստը,
մեկը պիտի ամուր լինի,
մեկը պիտի մնա կանգնած:

RETROSPECTIVE

We used to live slowly
in times of peace.

Lost was found eventually,
life was a safe place to live in,
moreover, to fade away willingly.

God was recalled on good occasions,
in misfortune, we called him
to bear us in mind... and God did!

Our life –
a gained hour in an adjusted time
was the postponement of the war...
The luxury of morning laziness,
the serene ritual of coffee-making,
our loves left to be loved,
our books unfinished,
the same toys on the Christmas tree over and over,
our fathers ageing in the photos,
our ridiculous quarrels,
our superficial ruins;
every day a doomsday!

We used to die slowly in times of peace
keeping the right order;
from the aged to the young,
having life-long time to moan
the gradual slowdown of our hearts
in well-equipped hospitals designed for a dignified life.

ՀԵՏԱՀԱՅԱՅ

Դանդաղ էինք ապրում,
որովհետև խաղաղություն էր:

Կորածը վաղ թե ուշ գտնվում էր,
և այնքան ապահով տարածք էր կյանքը,
որ տնից դուրս էինք գալիս ու կորչում ինքնակամ:

Աստծու մասին հիշում էինք լավ առիթներով,
վատ առիթներով՝ հիշեցնում մեր մասին
... ու Աստված հիշում էր:

Մեր կյանքը՝
ժամացույցի սլաքները հետ տալիս շահած ժամ,
պատերազմի հետաձգումն էր -
անկողնում ծուլորեն պտտվելու ճոխությունը,
կրակին հանդարտ բարձրացող սուրճը,
ամեն տարի կախվող նույն խաղալիքը տոնածառին,
լուսանկարներում ծերացող մեր հայրերը,
մեր հետաձգվող սերերը,
կիսատ թողած գրքերը,
մեր մանրախնդիր վեճերը,
որ աշխարհի վերջն էին թվում,
մեր փառակաները կենցաղային:

Քանի որ խաղաղություն էր,
մենք մեռնում էինք դանդաղ, հերթով, կարգով՝
մեծից փոքր,
սրտի զարկերի աստիճանական խլությամբ,
լավ կահավորված հիվանդասենյակներում՝
հարմարեցված արժանապատիվ ապրելու համար:

VIEWPOINT: I WAS FOUR

From the height of his father's shoulders
emigration
is a stretching emptiness
between humans and birds.

ԴԻՏԱԿԵՏ. ՉՈՐՍ ՏԱՐԵԿԱՆ ԷԻ

Հորս ուսերի բարձրությունից
արտագաղթը
ձգվող դատարկությունն է
մարդկանց ու թռչունների արանքում:

I TRANSLATE POEMS

I translate poems
when I want to be different
from this other me who writes them.
When I wish I'd been born in a large city before, during or after a breakthrough,
when I wish I'd lived in America in the '40s,
at the times of the Shah in Iran,
on the left side of the Berlin wall,
when I wish I'd been a granddaughter of a Jew who ran to Canada,
a grandson bearing the name of an ancestor who survived the Siberian exile,
when I want to be black, yellow, red, striped,
when I want to speak out the hardest thoughts
with the mouth of a stranger,
to express me as easily as in English,
as noisily as in Polish,
as seamlessly as in Persian.

I translate the pain of the others
as a second-hand feeling,
with a steady hand and heartless,
as pain only interests me in theory,
as I wanted to be a doctor.

I translate when I can't get along
with this other me who writes.

ԵՄ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒՄ ԵՄ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ես թարգմանում եմ բանաստեղծություններ,
երբ ուզում եմ լինել ուրիշ ներսինիցս,
որ գրում է բանաստեղծություններ:
Երբ ուզում եմ ծնված լինել մեծ քաղաքում
ինչ-որ կարևոր բանից առաջ, հետո կամ ընթացքում,
երբ ուզում եմ ապրել քառասունականների Ամերիկայում,
շահի ժամանակվա Իրանում,
Բեռլինի պատից ձախ,
լինել Կանադա փախած հրեա տատի ծոռ,
Սիբիրի աքսորից հետ եկած պապի անունով թոռ,
երբ ուզում եմ լինել սև, դեղին, կարմիր, գոլավոր,
անգլերենի պես հեշտ,
լեհերենի պես աղմկոտ,
պարսկերենի պես ծորուն ասել անծանոթ բառեր...
...ուրիշի բերանով ասել:

Ես թարգմանում եմ ուրիշի ցավը՝
second-hand ապրումի պես,
չդողացող ձեռքով ու սառը սրտով,
որովհետև ցավն ինձ հետաքրքրում է տեսականորեն,
որովհետև ես ուզում էի բժիշկ լինել...

Ես թարգմանում եմ,
երբ լեզու չեմ գտնում ներսինիս հետ, որ գրում է:

X-RAY

How blue-blue-blue,
how light, tranquil, lucid,
how easily, explicitly
the blue-blue-blue
dust of the past
sits on the bones...

X-RAY

Ինչ կապույտ-կապույտ-կապույտ,
ինչ փափուկ, թափանցիկ, լուսանցիկ,
ինչ հեշտին ու մեկին
ապրածի փոշին
ինչ կապույտ-կապույտ-կապույտ է
նստում ոսկորին...

25
Jahre

Hausacher LeseLenz
1998 - 2022

wo lyrik zuhause ist where poetry lives

www.leselenz.eu

www.versopolis.com

© für die Texte in armenischer Sprache: Tatev Chakhian
© für die Übersetzung ins Deutsche: Anahit Avagyan und Wiebke Zollmann
© für die Übersetzungen ins Englische: Tatev Chakhian
© Layout, Grafik und Fotos: Youcef Djaariri
© für diese Ausgabe: Hausacher LeseLenz

Edition LeseLenz

Verlag am Singersbach, Gutach

ISBN 978-3-910313-02-6

Migrant Point

Europa –
damit wir uns richtig verstehen,
habe ich einige deiner Sprachen gelernt,
aber du hast nicht einmal versucht, meinen Nachnamen richtig auszusprechen.

Bei unserem ersten Treffen
habe ich vor Freude laut gequiekt (wie die Leute in meinem Land),
dann vor Schmerz geschrien (die Macht der Gewohnheit),
du aber hast mich darauf hingewiesen, dass hier nach 22 Uhr
jedes Geräusch als Ruhestörung gilt.

Europa –
du hast mich überrascht und ich habe selbst gestaunt,
als ich hellhäutiger und blonder wurde als du,
und wie gern ich bei den Demonstrationen in die Chöre einstimmte,
gegen jene, die ich nicht einmal gewählt hatte ...

In den Nächten deiner Jungen mit ihren blauen Augen,
dem blauen Blut, dem roten Pass, da sah ich deinen Traum,
aber deine Morgen, Europa, die gehörten mir nie ...
Du hast mich geliebt, aber nicht geheiratet.

Europa –
du wolltest von mir Märchen aus Tausendundeiner Nacht,
mir aber fiel nichts Märchenhaftes ein
aus einer Kindheit im Krieg,
umgeben von Explosionen und Schreien.

All meine inneren Kinder sind erwachsen geworden ...
All meine inneren Soldaten müde, Europa ...
All meine inneren Streuner sind für immer verloren ...
Ich bin in deinen Schoß gekrochen, um einen Moment lang niemand zu sein und Frieden zu finden

Europa –
mein Herz ist schwerer als die 56 Kilo, die du siehst,
aber wenn deinem Herz meins nicht wehtut,
dann tu auch so, als würdest du meinen Körper nicht sehen.

unIDentifizierbar

Meine Nichte las meinen Geburtsort: „Tschechoslowakei“,
und lachte schallend:
„So ein Land gibt’s nicht, du bist an keinem Ort geboren, dich gibt’s nicht.“
Ich verschluckte mich an meiner Zunge
und lief blau an wie ein zu fest gewickeltes Baby,
das man auf einer beliebigen Müllhalde der Geschichte zurückgelassen hatte.
Jetzt gibt’s an dem gleichen Ort einen gepflegten Park,
wo solche wie ich mit ihren Hunden spazieren gehen,
solche, die die Geschichte – wie eine Leihmutter – nicht anerkennt.

2016

In diesem Winter hatte ich keinen Pass.
Sprich: Ich existierte nicht für das Finanzamt,
für die Polizei,
für die örtliche Selbstverwaltungskörperschaft,
und für alle anderen Körper außer dem einen
in dessen Herz ich wohnte.
In diesem Winter wurde er
mit einem Herzinfarkt
ins Krankenhaus eingeliefert.

In diesem Winter deklinierten tausende fremde Münder meinen Namen:
Tati, Tatjana, Tanja, Tina ...
Schweigend nahm ich alle Varianten hin,
so wie man Größe und Gewicht eines Fremden hinnimmt,
wenn man sich zum ersten Mal begegnet.

In diesem Winter begann ich Sport zu treiben, um nicht noch die letzte Verbindung
zu jenem Körper zu verlieren, durch dessen Mund ich sprach ...
Aber als ich meinen Trainer fragte: „Wohin gehen die Kilos, die ich verliere?“
bat er mich, einem einfachen Kerl wie ihm keine so schweren Fragen zu stellen,
und scherzte, so gut er konnte: „Freust du dich denn nicht, dass du verschwindest?“

Straßendörfer

Fahr einfach weg von hier,
stell denen, die an der Wand sitzen, keine Fragen,
studier die Falten der Frauen nicht so aufmerksam,
wart nicht auf die Heimkehr der Männer,
beug dich nicht über das Neugeborene, liebkos es nicht,
bekomm keine feuchten Augen,
wink nicht zum Schluss,
lächle nicht.
Ohne Fotos zu machen,
ohne Gedichte über sie zu schreiben,
geh zu deinem Reisebus zurück,
lehn die Stirn schweigend gegen das kalte Fenster,
als hättest du nichts gesehen, als würdest du nicht daran denken
und denk wirklich nicht dran.
Nie.
Denk nicht dran.

Vaterland: Ohne Meer

In einem von Bergen umschlossenen sumpfigen See
lebe ich mit zwei, drei Millionen Fischen, die ich kenne.
Die Greise, die einst um ein Meer wussten, sind längst tot.
Die Felsen bewegen sich nicht, und wir haben uns angepasst.
Wir langweilen uns am Morgen
und langweilen uns am Mittag,
bis ein Gast vorbeikommt und einen flachen Stein ins Wasser wirft.
Wir sind so aufgeregt, uns stockt der Atem,
wir zappeln, wir springen hin und her,
schwimmen im Kreis, das Gesicht nach unten,
rund, wund, verirrt, in Spiralen, Zylindern, oval.
Und wir langweilen uns am Abend
und langweilen uns in der Nacht ...

Der Tag bricht an, und wir warten auf einen Gast.

Anleitung für Laufanfänger

Wir steigen aus den Luxusautos
und laufen auf die Bäume zu,
stählern die Muskeln unserer Beine,
mit denen wir (wer weiß, warum) trotzdem nicht fester im Leben stehen.

Unsere Oberschenkel sind dicker als Baumstämme,
der Wind weht uns durchs Haar, und doch nisten dort keine Vögel.
Sie fliehen aus den Käfigen, hin zu den Bäumen.

Eineinhalb Stunden, dreimal die Woche,
und die Vögel noch öfter.
Ohne zurückzuschauen,
denken wir,
einer muss bei der Flucht Schmiere stehen,
einer muss stark sein,
einer muss bleiben.

Retrospektive

Wir haben träge gelebt,
weil Frieden war.

Was verloren war, wurde früher oder später wiedergefunden,
und das Leben war ein so sicherer Ort,
dass wir aus dem Haus gingen und uns absichtlich verlieben.

Bei fröhlichen Anlässen erinnerten wir uns an Gott.
Bei traurigen Anlässen erinnerten wir ihn an uns ...
und Gott erinnerte sich.

Unser Leben,
eine gewonnene Stunde nach der Zeitumstellung,
war ein Aufschub des Kriegs,
der Luxus, faul im Bett zu liegen,
auf dem Feuer der brodelnde Kaffee,
jedes Jahr das gleiche Spielzeug am Weihnachtsbaum,
auf den Fotos unsere alternden Väter,
unsere aufgeschobenen Liebschaften,
halb gelesene Bücher,
das Gezänk über Kleinigkeiten,
der schöne Alltag ruiniert,
– es erschien uns wie das Ende der Welt.

Weil Frieden war,
starben wir langsam und der Reihe nach:
erst die Alten, dann die Jungen,
schrittweise verlangsamte sich der Puls
in gut ausgestatteten Krankenzimmern, eingerichtet
für ein würdevolles Leben.

Aussichtspunkt: Ich war vier Jahre alt

Von Vaters Schultern aus betrachtet, aus der Höhe,
ist Emigration
jene ausgedehnte Leere,
die sich zwischen Menschen und Vögeln erstreckt.

Ich übersetze Gedichte

Ich übersetze Gedichte,
wenn ich anders sein will als mein Ich,
das Gedichte schreibt.
Wenn ich will, dass ich in einer großen Stadt geboren wurde,
vor irgendetwas Wichtigem, danach oder währenddessen,
wenn ich im Amerika der 40er Jahre leben will,
zu Zeiten des Schahs im Iran,
auf der linken Seite der Berliner Mauer,
wenn ich die Urenkelin einer jüdischen Großmutter sein will, die nach Kanada geflüchtet war,
der Enkel mit dem Namen eines Großvaters, der aus Sibirien zurückgekehrt war,
wenn ich schwarz sein will, gelb, rot, gestreift,
wenn ich mit dem Mund eines anderen unbekannte Wörter sagen will,
so einfach wie Englisch,
so lärmend wie Polnisch,
so fließend wie Persisch.

Ich übersetze den Schmerz eines anderen
wie ein Zweitbesitzer
mit ruhiger Hand
und kaltem Herz,
weil mich der Schmerz nur theoretisch interessiert,
weil ich Arzt sein wollte ...

Ich übersetze,
wenn ich mir mit jenem Ich, das schreibt, nicht einig werde.

Röntgen

Wie blau, blau, blau
wie zart, transparent, lichtdurchlässig
wie leicht und deutlich
der Staub des Erlebten
wie blau, blau, blau
liegt er auf den Knochen ...

